

ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਸਾਈਡ
ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.ਜੇ.
ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੁਆਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੋਸ., ਆਦਿ, - ਉੱਤਰਵਾਦੀ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1- ਡੀ ਆਫ 1954

1955

ਜਨਵਰੀ 13

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ (ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ) ਕਲਾਜ਼ 10 - ਫੈਸਲਾ- ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਆਰਡਰ ਕੀ ਕਲਾਜ਼ 10 ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ - ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V) ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 20 - ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ - ਕੀ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਡੀ ਜੂਨ, 1952 ਵਿੱਚ ਸਵੈ- ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 153 ਅਤੇ 153- ਏ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। 10 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੇਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ। 3 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੁਆਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਦਿੱਲੀ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ। ਕੰਪਨੀ ਜੱਜ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਕੰਪਨੀ ਡੀ ਨੇ ਲੇਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲੇਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਫੈਸਲੇ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੇਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 10 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੇਂ ਨਿਰਣੇ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ। ਆਰਡਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਜੋੜਨਾ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 20, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੇ ਬਨਾਮ ਅਲਗੱਪਾ ਚੇਤਿਆਰ (1), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਚੇਤਿਆਰ ਬਨਾਮ ਰੇਇਆ ਕੰਨਿਆੱਪਾ ਮੁਦਲੀਆਰ (2), ਅਸਰੂਮਤੀ ਦੇਬੀ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਦੇਬ ਰਾਏਕੋਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ, ਬਨਾਮ ਸੰਵਲ ਸਿੰਘ (4), ਦ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਦਾ ਪੀਸ ਫਾਰ ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਦ ਓਰੀਐਂਟਲ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (5), ਪਹਿਲਾਦ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਮ (6), ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਥਾਨਿਕਾ- ਚਲਾ ਮੁਦਾਲੀ (7), ਖਤੀਜਾਨ ਬਨਾਮ ਸੈਨੈਰਾਮ ਦੌਲਤਰਾਮ (8), ਸ਼ਾਮ ਹਰੀ ਡਾਇਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਬਨਾਮ ਸੋਹਣਾ ਮੱਲ ਬੇਲੀ ਰਾਮ (9), ਹਾਦਜੀ ਇਸਮਾਈਲ ਬਨਾਮ ਹਦਜੀ ਮੁਹੰਮਦ (10), ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਜਹਾਂਗੀਰ (11), ਹੁਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇਬੀ (12), ਵਾਘੇਜੀ ਕੁਵਰਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਮਾਜੀ ਬਮਨਜੀ (13), ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ. ਮਾਨਸੇ ਲਖਮਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (14), ਜੀਵਨਲਾਲ ਨਰਸੀ ਬਨਾਮ ਪਿਰੋਜਸ਼ਾਵ (15), ਪੀ.ਵੀ. ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ

ਜਾਜੀ ਨੂਰਮਹੋਮਦ ਲਤੀਫ (1), ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਈਨਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਿੰਗਪਾ (2), ਸੀ.ਈ. ਡੂਪਲੀ ਬਨਾਮ ਐੱਮ.ਈ. ਮੂਲਾ (3), ਦਿ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਬਜੂ ਸਾਹਿਬ (4)। ਅਤੇ ਚੇਕਲਿੰਗਮ ਚੇਟੀ ਬਨਾਮ ਸੀਥਾਈ ਅਚੂ (5), ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

14 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ਾਅ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 10 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਯੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ।

ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 153 ਅਤੇ 153- ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ।

ਵੇਦ ਵਿਆਸ, ਐਸ.ਕੇ. ਕਪੂਰ, ਅਤੇ ਐਨ.ਐਚ. ਹਿੰਗੋਰਾਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੀ.ਕੇ. ਦਫਤਾਰੀ, ਸਾਲੀਸਿਟਰ- ਜਨਰਲ, ਪੋਰਸ ਡੀ. ਮਹਿਤਾ, ਕੇ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਏ.ਏ.ਜੀ. ਅਤੇ ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ, ਉੱਤਰਵਾਦੀਆਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.- ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਚਾਰ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 1- ਡੀ, 2- ਡੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। 1954 ਦਾ 3- ਡੀ, ਅਤੇ 4- ਡੀ - ਜੋ ਕਿ ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦੇ ਚਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ- ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇੱਕੇ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, ਜੂਨ, 1952 ਵਿੱਚ ਸਵੈਇੱਛੁਤ ਤਰਲਤਾ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 153 ਅਤੇ 153- ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਸਨ। ਸਕੀਮ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ

ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਰੁਪਏ। 5 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ 10 ਤੁਰੰਤ, ਰੁ. 6 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ 10 ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਰੁ. ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 10-4-0 ਪ੍ਰਤੀ 10 ਸ਼ੇਅਰ. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਸੀ: -

"ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਮੈਸਰਸ ਨਾਮਕ ਅਖੌਤੀ ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐਲਨ ਬੇਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਸਪੇਂਜਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਇਸ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਦਾ ਸਟਾਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਨ ਬੇਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਇਆ। ਇਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਡਾਲਮੀਆ ਸੀਮਿੰਟ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨਾਮਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ। ਸੇਲਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ 3,40,00,000।"

ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੱਖ- ਵੱਖ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੀ। 5-0-0 ਰੁ. ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ 5-4-0 ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। 6 ਰੁ. ਦੀ ਬਜਾਏ ਰੁਪਏ 7 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ

ਤੀਜੇ ਕੇਸ ਵਿਚ 12 ਸਾਲ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 10 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ 10 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਮੇਤੀ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ, ਦੂਜੀ ਡੀ.ਕੇ. ਜਾਧਵ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸ਼ੋਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਤੀਜੀ ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਦੁਆਰਾ। ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਸ਼ੋਅਰਧਾਰਕ।

3 ਦਸੰਬਰ 1953 ਨੂੰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੁਆਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਆਰ. ਸੇਠ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਸਕੀਮ ਸ਼ੋਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ: -

"ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੇ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ, ਅਤੇ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ।"

ਡਾਲਮੀਆ ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਲਾਜ਼ 10 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਨਿਰਣੇ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲੀਸਿਟਰ- ਜਨਰਲ ਰਾਮਾ- ਸਵਾਮੀ ਚੌਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਰੋਇਆ ਕੰਨਿਆਪਾ ਮੁਦਲੀਆਰ (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ I, ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਨਿਰਣਾ' ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੋ ਬਨਾਮ ਅਲਗੱਪਾ ਚੋਟਿਆਰ (2) ਵਿੱਚ ਸਰ ਅਰਨੇਲਡ ਵ੍ਹਾਈਟ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਣੇ- ਪਛਾਣੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਟੈਸਟ ਦਿੱਤਾ-

"ਮੈਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਇਸਦਾ ਰੂਪ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੋਵੇ। ਜਿਸ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਇਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇਕਰ

ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਜੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਰੂਮਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਦੇਬ ਰਾਏਕੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਾਈਟ ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਖਰਜੀ ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਵਾਈਟ ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ 'ਨਿਰਣਾ' ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਇੱਕ 'ਨਿਰਣਾ' ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ 'ਆਰਡਰ' ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 'ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ, ਜੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ"

ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਦੀ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੰਵਲ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਕਾਉਚ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (2), ਜਿੱਥੇ ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਕਾਉਚ, ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਆਫ ਦ ਪੀਸ ਫਾਰ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ 'ਨਿਰਣੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ, ਜਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ- ਇਹ ਕਿ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ ਪੂਰੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਿਰਣਾ ਇਸਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਕਾਉਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:-

"ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਲ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਨਾ 1165 'ਤੇ ਮੁਖਰਜਿਆ ਜੇ.

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਕਾਉਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਨਿਆਂਇਕ

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ 'ਨਿਰਣੇ' ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ "ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਨਿਰਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ। ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।"

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਟ੍ਰੈਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਮਤਭੇਦ ਹੈ।

ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸਮਾਲ ਸਿੰਘ (1), ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਰੂਲ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਸੀ. ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 195 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ--

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਪਹਿਲਦ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਮ (1), ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। , ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੌਂਡੀ ਬਨਾਮ ਥਾਨਿਕਚਲਾ ਮੁਦਾਲੀ (2), ਅਤੇ ਖਤੀਜਾਨ ਬਨਾਮ ਸੈਨੇਰਾਮ ਦੌਲਤਰਾਮ (3) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਟੈਸਟ ਦੁਬਾਰਾ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਸ਼ ਹਰੀ ਡਾਇਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਸੋਹਨਾ ਮਲ- ਬੋਲੀ ਰਾਮ (4) ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਲਾਜ਼ 10 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਜਸਟਿਸ ਆਫ ਦਾ ਪੀਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਓਰੀਐਂਟਲ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (1), ਅਤੇ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੋਅਜ਼ ਕੇਸ (2), ਪੰਨਾ 509 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਮੈਂ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਵਲ ਸਿੰਘ (3) ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਟੈਸਟ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੋਅ ਬਨਾਮ ਅਲਗੱਪਾ ਚੇਤਿਆਰ (2) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਟੈਸਟ ਹੈ।"

ਬੰਬੇ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮਾਮਲਾ ਜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਹਦਜੀ ਇਸਮਾਈਲ ਬਨਾਮ ਹਦਜੀ ਮੁਹੰਮਦ (4) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਵ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ

ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਜਹਾਂਗੀਰ (5) ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜੱਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ।

ਅੱਗੇ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇਬੀ (1) ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ (ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸਹੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ) ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 610 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮਹਿਜ਼ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲੀ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੀ"।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲੀ ਸੁੰਦਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮੋਇਏਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1865 ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 1877 ਦੇ ਐਕਟ X ਦੀ ਧਾਰਾ 610 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲਈ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜੱਜ

ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਲਿਆ ਸੀ ਜੇ ਉਸ ਕੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਨਿਰਣੇ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੇਲ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਗਰਭਪਾਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੜੱਪਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਨਿਰਣਾ' ਕੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਸ਼ਾਅ ਜੇ. ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜੱਜ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਸ ਕੇਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਵਾਘੇਜੀ ਕੁਵਰਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਮਾਜੀ ਬੋਮਨਜੀ (1) ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ

ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਕਾਰਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੀਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੇ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਾਈਲ. ਰਸਲ ਜੇ ਨੇ ਸੰਮਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰਸਲ ਜੇ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਮਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਹਾਜ਼ੀ ਇਸਮਾਈਲ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਲੀਵ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਰਸਲ ਜੇ. ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਲੀਵ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਰਕ ਪਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੇਅ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਵ੍ਹਾਈਟ ਸੀ.ਜੇ.

"ਇੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ, ਜੇ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਥੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਵ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਮੈਨਸੇ ਲਖਾਮਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਜੀਵਨਲਾਲ ਨਰਸੀ ਬਨਾਮ ਪਿਰੋਜਸ਼ਾਮ (2), 'ਤੇ ਅਗਲਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਰੈਗੂਲੇਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇੱਕ 'ਨਿਰਣਾ' ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਪੀ.ਵੀ.ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਹਾਜੀ ਨੂਰਮਹਮਦ ਲਤੀਫ (3) ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਿਰਾਹ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਨਿਰਣੇ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੋ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ ਹਰੀ ਡਾਇਲ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੇਅ ਦੇ ਕੇਸ (2), ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕਮਾਤਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੇੜਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਚੇਟਿਯਾਰ ਬਨਾਮ ਰੇਯਾ ਕੰਨਿਆਪਾ ਮੁਦਲੀਆਰ (3), ਜਿੱਥੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਰ ਅਰਨੇਲਡ ਵ੍ਹਾਈਟ, ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। , ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਵੱਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਿੰਗੱਪਾ (4) ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਈਨੀ, ਇੱਕ ਜੱਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 'ਨਿਰਣਾ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੇਅ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਰਟਸ ਟ੍ਰੇਟਰ, ਸੀਜੇ, ਪੰਨਾ 541 'ਤੇ, ਕਿਹਾ-

"ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਸਲ ਉਪਯੋਗ ਕੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਹ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਹੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ' ਤੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਹੈ-

ਅਤੇ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ; ਪਰ, ਜੇਕਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਫਲਸ਼ਾਅ, ਜੇ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਮੇਸਮ, ਜੇ., ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਏ. ਰਾਮਲਿੰਗੱਪਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਈਨ ਵਿੱਚ, (1) ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ। ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।"

ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਦੋ ਕੇਸ, ਸੀ.ਈ. ਡੂਪਲੀ ਬਨਾਮ ਐੱਮ.ਈ. ਮੁਲਾ (2); ਅਤੇ ਦਿ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਬਜੂ ਸਾਹਿਬ (3), ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਫੈਸਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਅਰਨੇਲਡ ਵ੍ਹਾਈਟ ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ।) .

ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੀ ਹੈ

ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਛੂਠ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੇੜਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਹਨ। ਅਸਲ ਸੂਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਚੇਕਲਿੰਗਮ ਚੋਟੀ ਬਨਾਮ ਸੇਠਾਈ ਆਚਾ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਦੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਇਹ 'ਨਿਰਣੇ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਤੁਲਜਾਰਾਮ ਰੋ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। -

Mohinderpal Singh, Translator.